

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร และหัวหน้าหมวดวิชา เกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

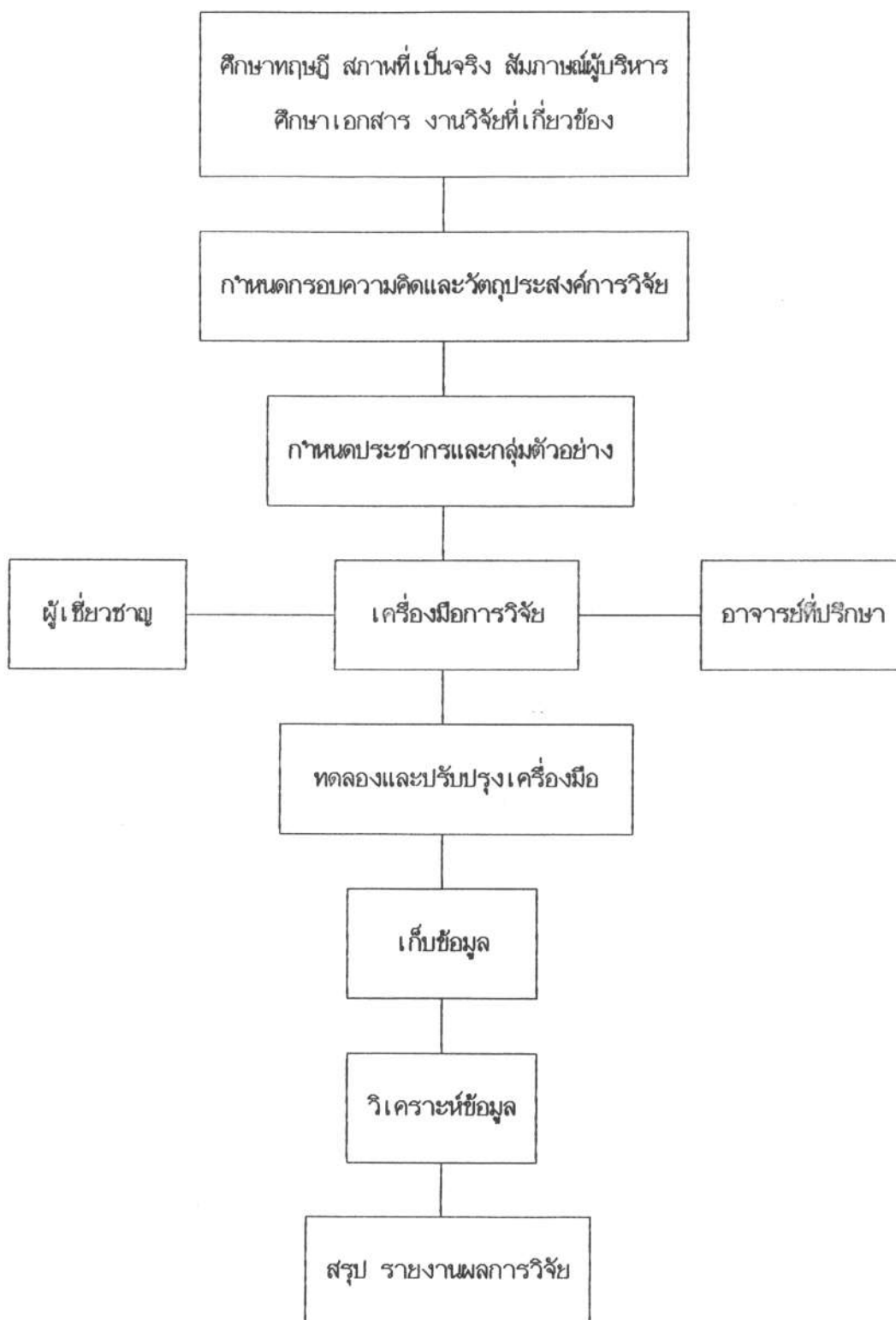
- 3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ มีลำดับขั้นตอนการดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

- 1) ศึกษาทฤษฎี สภาพที่เป็นจริง สัมภาษณ์ผู้บริหารและศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) กำหนดกรอบความคิด หัวข้อปัญหา และวัตถุประสงค์ในการวิจัย
- 3) กำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
- 4) สร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย
- 5) เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ และปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา
- 6) ทดลองเครื่องมือ ปรับปรุงเครื่องมือ และเก็บข้อมูล
- 7) วิเคราะห์ข้อมูล
- 8) สรุป รายงานผลการวิจัย

สำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับลำดับขั้นตอนของการวิจัยแสดงในแผนภูมิที่ 4

แผนภูมิที่ 4 ลำดับขั้นตอนของการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร และหัวหน้าหมวดวิชา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี จำนวน 700 คน จำแนกดังนี้

1) กลุ่มผู้บริหาร ประกอบด้วย

(1) ผู้บริหาร จำนวน 61 คน

(2) ผู้ช่วยผู้บริหาร จำนวน 151 คน

2) กลุ่มหัวหน้าหมวดวิชา จำนวน 488 คน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยกำหนดเลือกตามขนาดโรงเรียน โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 50 แล้วสุ่มตัวอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

1) กลุ่มผู้บริหาร ใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 8 โรงเรียนเป็นผู้บริหาร 8 คน ผู้ช่วยผู้บริหาร 32 คน

โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 11 โรงเรียนเป็นผู้บริหาร 11 คน ผู้ช่วยผู้บริหาร 33 คน

โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 12 โรงเรียนเป็นผู้บริหาร 12 คน ผู้ช่วยผู้บริหาร 12 คน

รวมผู้บริหาร 31 คน ผู้ช่วยผู้บริหาร 77 คน

1) กลุ่มหัวหน้าหมวดวิชา ใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 8 โรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา 64 คน

โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 11 โรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา 88 คน

โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 12 โรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา 96 คน

รวมหัวหน้าหมวดวิชา 248 คน

จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดและตามกลุ่ม

โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	หน.หมวด	รวม	ผู้บริหาร	หน.หมวด	รวม
โรงเรียนขนาดใหญ่	80	128	208	40	64	104
โรงเรียนขนาดกลาง	84	168	252	44	88	132
โรงเรียนขนาดเล็ก	48	192	240	24	96	120
รวม	212	488	700	108	248	356

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 การสร้างเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอนดังนี้

- 1) ศึกษาหลักการและทฤษฎีจากเอกสาร ตำราและบทความที่เกี่ยวข้อง
- 2) ศึกษาลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร และผู้ช่วยผู้บริหารจากเอกสาร ตำรา

บทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย สอบถามผู้บริหาร และผู้ช่วยผู้บริหาร

3) สร้างแบบสอบถาม และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบ เพื่อรับคำชี้แนะ และปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งหนึ่งแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct validity) : ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity)

4) ปรับปรุงเครื่องมือ แล้วนำไปหาคุณภาพของเครื่องมือเพื่อปรับปรุงและนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3.2 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเองเพื่อสอบถามผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร และหัวหน้าหมวดวิชา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแนวทางในการเข้าสู่ตำแหน่งของผู้ช่วยผู้บริหาร เป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choice)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารในแต่ละฝ่าย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยถามเกี่ยวกับคุณลักษณะดังนี้

- 1) บุคลิกภาพ
- 2) ความประพฤติ
- 3) ความรู้เฉพาะตำแหน่ง
- 4) มนุษยสัมพันธ์
- 5) ความสามารถในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะสำคัญที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารที่ดีมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน จำนวน 16 ข้อ ให้เลือกมาเพียง 5 ข้อ

3.3.3 คุณภาพของเครื่องมือ

นำเครื่องมือที่ผ่านการแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ได้ดำเนินการดังนี้

1) ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน(รายชื่อในภาคผนวก) ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง(Construct validity) และความตรงเชิงเนื้อหา(Content validity)

2) นำแบบทดสอบไปทดสอบใช้ (Try-out) กับผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร และหัวหน้าหมวดวิชาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 52 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถาม(Reliability) ตามวิธี Alpha coefficient ของ Cronbach (อ้างถึงใน ประชูร อาษานาม, 2528) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถามที่มีค่าเท่ากับ 0.97

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาครั้งนี้ตามลำดับขั้นดังนี้

- 1) ขอให้บัณฑิตวิทยาลัย ออกหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึง ผู้อำนวยการสำนักศึกษา จังหวัดอุดรธานี เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2) ให้นำหนังสือถึงผู้บริหารโรงเรียนเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3) ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ตามโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตามกำหนดเวลาที่นัดไว้
- 4) ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุดภายหลังจากเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามจำนวน 356 ชุด ได้รับคืนเป็นฉบับสมบูรณ์ 342 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.07 รายละเอียดของการเก็บข้อมูล ดังแสดงในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไป และได้รับกลับคืน

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง	จำนวนที่ ส่งไป	จำนวนที่ ได้รับคืน	ร้อยละ ที่ได้รับคืน
1) กลุ่มผู้บริหาร				
(1) ผู้บริหาร	31	31	29	93.55
(2) ผู้ช่วยผู้บริหาร	77	77	73	94.81
2) กลุ่มหัวหน้าหมวดวิชา				
(1) หัวหน้าหมวดวิชา	248	248	240	96.77
รวม	356	356	342	96.07

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากแบบสอบถามที่รวบรวมได้นำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC⁺ ดังนี้

- 1) ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ เสนอเป็นตารางประกอบความเรียง
- 2) ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แนวทางในการเข้าสู่ตำแหน่งของผู้ช่วยผู้บริหาร วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ เสนอเป็นตารางประกอบความเรียง
- 3) ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 3 ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารในแต่ละฝ่าย วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 4) ข้อมูลจากแบบสอบถาม ตอนที่ 4 ลักษณะสำคัญที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารที่ดีมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ นำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

3.6 การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การแปลความหมายของข้อมูล พิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ยของช่วงระดับคะแนน (Class interval) โดยมีเกณฑ์ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	ลักษณะที่พึงประสงค์ควรมีมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	ลักษณะที่พึงประสงค์ควรมีมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	ลักษณะที่พึงประสงค์ควรมีปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	ลักษณะที่พึงประสงค์ควรมีน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	ลักษณะที่พึงประสงค์ควรมีน้อยที่สุด